
Programación Anual 3º de Primaria

CPI Padrenda - Crespos

Curso 2016 -2017

Contenido

1_INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.	2
2_VINCULACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DE CADA UN, COMPETENCIAS CLAVE, ELEMENTOS TRANSVERSAIS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.	3
3_METODOLOXÍA.	66
4_MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.	66
5_CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.	67
Instrumentos de avaliación.	67
Principios de avaliación a seguir.	68
Criterios de cualificación.	68
Criterios de promoción.	68
6_INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE ...	69
7_AVALIACIÓN INICIAL.	70
8_ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.	70
9_ELEMENTOS TRANSVERSAIS.	71
FOMENTO DA LECTURA.	71
EDUCACIÓN DIXITAL.	72
10_ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.	73
PROXECTO TRANSVERSAL “Viaxeiros polo mundo”	73
11_AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.	75

1_INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN.

A presente programación vai dirixida aos alumnos de 3º curso de Educación Primaria, tomando como documento base o Decreto 105 do 4 de setembro, pola que se establece o currículo da Educación Primaria (DOG 09/09/2014).

O grupo de 3º está formado por once alumnos e alumnas, dous deles con necesidades educativas especiais.

O Colexio público integrado Padrenda Crespos situado na localidade de San Roque de Crespos, capital do concello de Padrenda, na parroquia de Crespos, cunha poboación aproximada de 200 habitantes segundo o censo do ano 2011. Está localizado na provincia de Ourense. Situado ao oeste da provincia, próximo ao curso baixo do río Miño, o termo ten 60 km². No núcleo urbano atópase a igrexa de San Roque. A vexetación está composta por carballos, piñeiros, castiñeiros e eucaliptos na súa inmensa maioría. Segundo o IGE, no ano 2007 tiña 2.405 habitantes (2.530 en 2003).

No municipio cultívase o millo, patacas, árbores froiteiras e vide. Existe gañado vacún e porcino. Hai unha canteira de granito e unha central hidroeléctrica en Frieira. Existen tamén manufacturas da madeira. O nivel socioeconómico das familias é medio-baixo.

2_VINCULACIÓN ENTRE OBXECTIVOS, SECUENCIACIÓN E TEMPORALIZACIÓN DE CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E GRAO MÍNIMO DE CONSECUCIÓN DE CADA UN, COMPETENCIAS CLAVE, ELEMENTOS TRANSVERSAIS, INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN E CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

A continuación veremos a programación das seguintes materias:

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

LINGUA GALEGA E LITERATURA

MATEMÁTICAS

CIENCIAS DA NATUREZA

CIENCIAS SOCIAIS

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS

Debemos resaltar que certos contidos trabállanse de forma continua ó longo do curso.

LINGUA CASTELÁ E LITERATURA

OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
AO LONGO DO CURSO						
a c d e	- Estratexias e normas para o intercambio comunicativo: participación; exposición clara; escoita; respecto á quenda de palabra; respecto polos sentimentos, experiencias, ideas, opinións e coñecementos dos e das demais.	B1.1.	LCB1.1.1.	Expresa de forma global, ideas, opinións e sentimentos con certa claridade.	CCL CAA CSC	ECC
			LCB1.1.2.	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, respecto da opinión dos e das demais.	CCL CAA CSC	
a b e	- Participación en situacións de comunicación, espontáneas e dirixidas, utilizando un discurso cunha secuencia lineal sinxela.	B1.3.	LCB1.3.1.	Participa activamente e con coherencia básica en diversas situacións de comunicación.	CCL CD CAA CSC CSIEE	ED
b d e i	- Comprensión global e específica de textos orais de diversa tipoloxía e procedentes de diversas fontes (producción didáctica, gravacións, medios de comunicación).	B1.5.	LCB1.5.1.	Comprende de forma global a información xeral de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	CCL CAA	CL

				Identifica o tema e selecciona as ideas principais: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas médicas....		
			LCB1.5.2.	Responde preguntas sinxelas correspondentes á comprensión literal.	CCL	
			LCB1.5.3.	Utiliza de xeito guiado a información recollida, para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe.	CCL CAA CSIEE	
b e	- Dramatizacións de textos literarios adaptados á idade e de producións propias.	B1.7.	LCB1.7.1.	Reproduce de memoria textos literarios, non literarios e propios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC	EOE
			LCB1.7.2.	Interpreta diferentes personaxes, reflectindo as súas características	CCL CAA CCEC	

				esenciais.		
b e	- Producción de textos orais sinxelos de diferente tipoloxía.	B1.8.	LCB1.8.1.	Elabora comprensiblemente textos orais breves e sinxelos do ámbito escolar e social, adecuados ao nivel, imitando modelos.	CCL CAA CSIEE	EOE
			LCB1.8.2.	Organiza o discurso cunha secuencia coherente elemental, utilizando nexos básicos.	CCL CAA CSIEE	
b e	- Lectura, en silencio e en voz alta, de distintos tipos de texto próximos á súa experiencia.	B2.1.	LCB2.1.1.	Le en voz alta, sen dificultade, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade.	CCL	EOE
			LCB2.1.2.	Le en silencio textos sinxelos próximos á súa experiencia.	CCL	
e	- Comprensión de textos de diversa tipoloxía, adecuados á súa idade, lidos en voz alta e en silencio, segundo a súa tipoloxía e valorando a lectura como medio para ampliar o vocabulario e fixar a ortografía	B2.2	LCB2.2.1.	Resume, respondendo a preguntas e reflectindo as ideas principais, textos de diversa tipoloxía textual.	CCL CAA	EOE

	correcta.		LCB2.2.2.	Distingue en textos do ámbito escolar e social e de forma xeral, entre as diversas tipoloxías atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e á súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos).	CCL CAA	
			LCB2.2.3.	Elabora glosarios coas novas palabras.	CCL CAA	
e	<ul style="list-style-type: none"> - Gusto pola lectura. - Selección de libros segundo o gusto persoal. - Lectura dos libros establecidos no Plan lector. 	B2.4.	LCB2.4.1.	Dedica momentos de lecer para a lectura voluntaria.	CCL	EOE
			LCB2.4.2.	Selecciona textos do seu interese en función dos seus gustos e preferencias.	CCL	
			LCB2.4.3.	Identifica e resume o argumento de lecturas realizadas e dá referencias básicas, como o título.	CCL CAA	
e i	- Uso da biblioteca para a procura de información e utilización da mesma como fonte de información e lecer.	B2.5.	LCB2.5.1.	Consulta na biblioteca, de xeito guiado, diferentes fontes bibliográficas e textos	CCL CD CAA	CL

				en soporte informático para obter información sobre temas do seu interese e necesarios para as súas tarefas de aula.		
b e m	<ul style="list-style-type: none"> - Produción de textos de diversa tipoloxía atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios e prescritivos) para comunicar coñecementos, experiencias e necesidades. - Cohesión do texto: mantemento do tempo verbal, puntuación, concordancia básica. - Aplicación das normas ortográficas axeitadas ao nivel. 	B3.1.	LCB3.1.1.	Escrebe, con axuda e en diferentes soportes, textos sinxelos propios da vida cotiá, do ámbito escolar e social, utilizando elementos de cohesión básicos: noticias, contos, folletos informativos, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, receitas, instrucións, normas....	CCL CD CAA	EOE
			LCB3.1.2.	Respecta as normas gramaticais e ortográficas básicas, propias do nivel.	CCL	
			LCB3.1.3.	Reproduce textos ditados sinxelos.	CCL	
e i	- Produción de textos segundo Plan de escritura do centro.	B3.7.	LCB3.7.1.	Produce os textos establecidos no plan de escritura axeitados á súa idade e nivel.	CCL CAA CSIEE	EOE

b e	- Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación.	B4.1	LCB4.1.4.	Utiliza as normas ortográficas básicas	CCL	EOE
d e	- Lectura guiada de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual. - Lectura comentada de poemas, relatos e obras teatrais. Identificación de recursos literarios moi básicos.	B5.2.	LCB5.2.1.	Realiza, de xeito guiado, lecturas comentadas de textos narrativos sinxelos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	CCL CCEC	CL
			LCB5.2.2.	Interpreta, intuitivamente e con axuda, a linguaxe figurada en textos literarios (personificacións)	CCL CAA	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS

1ª AVALIACIÓN

b e	- Comprensión e expresión de mensaxes verbais e non verbais, especialmente xestos e ton de voz que complementen o significado da mensaxe.	B1.2.	LCB1.2.1.	Integra de xeito global os recursos verbais e non verbais para comunicarse oralmente, identificando o valor comunicativo destes.	CCL	CA
			LCB1.2.2.	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas.	CCL	
b e	- Dedución das palabras evidentes polo contexto. Interese pola ampliación de vocabulario. Creación de redes semánticas sinxelas.	B1.4.	LCB1.4.1.	Identifica polo contexto o significado de distintas palabras.	CCL	EOE
			LCB1.4.2.	Utiliza o vocabulario axeitado a súa idade para expresarse con progresiva precisión nos diferentes contextos de comunicación.	CCL CAA	
b e	- Utilización de estratexias para a comprensión lectora de textos: consideración do título e das ilustracións. Identificación de palabras clave. Anticipación de hipótese de significado polo contexto. Recoñecemento básico da tipoloxía textual. Uso do dicionario.	B2. 3.	LCB2.3.1.	Identifica as palabras clave dun texto.	CCL CAA	CL
			LCB2.3.2.	Activa, de forma guiada, coñecementos previos para comprender un texto.	CCL CAA	
			LCB2.3.3	Formula hipóteses sobre o contido do texto a partir do título e	CCL CAA	

				de ilustracións redundantes.		
			LCB2.3.4.	Relaciona a información contida nas ilustracións coa información que aparece no texto.	CCL CAA	
			LCB2.3.5.	Iníciase na utilización do dicionario de xeito guiado.	CCL CAA	
b e	<ul style="list-style-type: none"> - A palabra. - Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra. - Tempos verbais: presente, pasado e futuro. - Ortografía: utilización das regras básicas de ortografía e puntuación. 	B4.1.	LCB4.1.1.	Recoñece e identifica as categorías gramaticais básicas: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar acción.	CCL	ECC CL
			LCB4.1.2.	Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro, ao producir textos orais e escritos.	CCL	
			LCB4.1.3.	Diferenza familias de palabras.	CCL	
			LCB4.1.4.	Utiliza as normas ortográficas básicas.	CCL	

d e	- Dramatización e lectura dramatizada de textos literarios.	B5.6.	LCB5.6.1.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios breves e sinxelos, axeitados á súa idade.	CCL CAA CCEC CSC	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
2ª AVALIACIÓN						
b e	- Audición e reprodución de textos adecuados ao nivel que estimulen o seu interese.	B1.7	LCB1.7.1.	Reproduce de memoria textos literarios, non literarios e propios, sinxelos e breves, axeitados aos seus gustos e intereses.	CCL CAA CCEC	CL
a b e	- Estratexias para utilizar a linguaxe oral como instrumento de comunicación e aprendizaxe: escoitar e preguntar.	B1.9.	LCB 1.9.1.	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita e pregunta para asegurar a comprensión.	CCL CAA CSC CSIEE	CA
a e	- Identificación da finalidade das mensaxes transmitidos polo texto.	B2.7.	LCB2.7.1.	Diferenza, con axuda, entre información e publicidade.	CCL CAA CSC	CL

			LCB2.7.2.	Formula hipótese, de xeito guiado, sobre a finalidade de diferentes textos moi sinxelos a partir da súa tipoloxía, e dos elementos lingüísticos e non lingüísticos moi redundantes, axeitados á súa idade.	CCL CAA CSC	
b e	- Tempos verbais: presente, pasado e futuro.	B4.1.	LCB4.1.2.	Utiliza con corrección os tempos verbais: presente, pasado e futuro, ao producir textos orais e escritos.	CCL	CL
b e	- Creación de textos literarios moi sinxelos, en prosa ou en verso: contos, poemas, adiviñas, cancións e teatro.	B5.4.	LCB5.4.1	Crea, con axuda, sinxelos textos literarios moi sinxelos (contos, poemas) a partir de pautas ou modelos dados.	CCL CAA CSIEE CCEC	EOE
a b e o	- Valoración da literatura en calquera lingua (maioritaria, minoritaria ou minorizada) como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	B.5.7.	LCB.7.1.	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de lecer persoal.	CCL CSC CCEC	ED
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS

3ª AVALIACIÓN

b e i	- Utilización guiada das Tecnoloxías da Información e Comunicación para a procura da información.	B2.8.	LCB2.8.1.	Utiliza, de xeito guiado, as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para buscar información.	CCL CD CAA	TIC
b e	- Normas e estratexias para a produción de textos: planificación (función, destinatario, xeración de ideas, estrutura...). Textualización en frases elementais con secuencia lineal. - Revisión e mellora do texto.	B3.3.	LCB3.3.1.	Emprega, de xeito guiado e segundo modelos, estratexias de planificación, textualización e revisión do texto.	CCL CAA CSIEE	CA
			LCB3.3.2.	Utiliza, con axuda e para escribir textos sinxelos, borradores que amosan: a xeración e selección de ideas, a revisión ortográfica e da secuencia coherente do escrito.	CCL CAA CSIEE	
b e i	- Creación de textos utilizando a linguaxe verbal e non verbal con intención informativa: carteis publicitarios. Anuncios. Cómicos.	B3.4.	LCB3.4.1.	Elabora, de forma guiada, gráficas sinxelas a partir de datos obtidos de experiencias realizadas.	CCL CAA	CA

			LCB3.4.2.	Elabora e presenta, de forma guiada, textos sinxelos, que ilustra con imaxes, en diferentes soportes (papel e dixital), de carácter redundante co contido: carteis publicitarios, anuncios e cómics.	CCL CD CAA CSIEE	
e	<p>- Recoñecemento das distintas clases de palabras (nome, verbo, adxectivo, pronomes, artigos). Características e uso de cada clase de palabra.</p> <p>- Vocabulario. Frases feitas. Formación de substantivos, adxectivos e verbos. Recursos derivativos: prefixos e sufixos.</p> <p>- Recoñecemento dos constituíntes oracionais: a oración simple, suxeito e predicado.</p>	B4.2.	LCB4.2.1.	Utiliza palabras sinónimas, antónimas, polisémicas, frases feitas, na expresión oral e escrita.	CCL	CA
			LCB4.2.2.	Utiliza, segundo modelo, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas.	CCL	
			LCB4.2.3.	Recoñece a oración simple, distingue suxeito e predicado.	CCL	

LINGUA GALEGA E LITERATURA						
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
AO LONGO DO CURSO						
a e	- Comprensión e valoración de textos orais sinxelos procedentes da radio, da televisión ou da internet, con especial incidencia na noticia, para obter información xeral, específica e relevante, sobre feitos e acontecementos que resulten significativos e elaboración dun breve resumo.	B1.1.	LGB1.1.1	Comprende as ideas principais dun texto oral sinxelo dos medios de comunicación, extraendo o sentido global da mensaxe.	CCL CAA	CA
			LGB1.1.2	Identifica <i>quen, que e onde</i> nunha noticia.	CCL CAA	
			LGB1.1.3	Elabora un breve resumo, a partir de preguntas, dun texto oral sinxelo e valora os informativos da radio e da televisión como fonte de información.	CCL CSC	
b e	- Uso de documentos impresos, dixitais e audiovisuais para obter, informacións relevantes	B1.2	LGB1.2.1.	Usa e manexa documentos impresos, audiovisuais e dixitais	CCL CD CAA	TIC

i	para realizar tarefas de aprendizaxe.			para obter a información máis importante e necesaria.	CSC	
				LGB1.2.2.	Selecciona informacións relevantes dos documentos audiovisuais para realizar tarefas de aprendizaxe	
a c e	- Actitude de escoita adecuada ante situacións comunicativas, respectando as e opinións de quen fala e sen interrupcións inadecuadas.	B1.4.	LGB1.4.1	Atende as intervencións dos e das demais, en conversas e exposicións sen interromper.	CCL CSC CCL	
			LGB1.4.2	Respecta as opinións da persoa que fala.	CSC	
a c d e o	- Participación e cooperación nas situacións comunicativas (expresións espontáneas, informacións, conversas reguladores da convivencia, discusións ou instrucións) con valoración e respecto das normas que rexen a interacción oral (petición e quendas de palabra, mantemento do tema,	B1.5.	LGB1.5.1.	Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	CCL CSC CAA	ECC EOE
			LGB1.5.2.	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais.	CCL CSC CCEC	

	respecto ás opinións das demais persoas, posturas e xestos adecuados).		LGB1.5.3	Utiliza a lingua galega en calquera situación de comunicación dentro da aula e valora o seu uso fóra dela.	CCL CSC CCEC	
			LGB1.5.4.	Emprega unha postura e xestualidade que transmite predisposición para interactuar cos demais.	CCL CSC CCEC	
			LGB1.5.5.	Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas.	CCL CSC CCEC	
			LGB1.5.6.	Participa na conversa formulando e contestando preguntas.	CCL CSC CCEC	
e	- Interese por expresarse oralmente coa pronuncia e coa entoación adecuadas	B1.9.	LGB1.9.1.	Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	CCL CAA CCEC CSIEE	EOE

a d e o	- Uso, de forma xeral, dunha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.	B1.10.	LGB1.10.1.	Usa, de forma xeral, unha linguaxe non sexista.	CCL CSC	ED
			LGB1.10.2.	Identifica o uso de linguaxe discriminatoria e sexista evidente.	CCL CSC	
b e l j	<p>- Comprensión da información relevante en textos das situacións cotiás de relación social: correspondencia escolar, normas da clase, normas do comedor, normas do transporte e regras de xogos.</p> <p>- Comprensión de información xeral en textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social (incluídas webs infantís) con especial incidencia na noticia e nas cartas á dirección do xornal, localizando informacións destacadas en portadas, titulares, subtítulos, entradas.</p> <p>- Comprensión de información relevante en textos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián (folletos descrições, instrucións e explicacións).</p>	B2.1.	LGB2.2.1.	Comprende a información relevante de textos sinxelos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	CCL CD CSC	CL
			LGB2.2.2.	Identifica as ideas principais dun texto sinxelo (narrativo, descritivo, expositivo).	CCL	
			LGB2.2.3.	Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto sinxelo.	CCL CAA CSIEE	
			LGB2.2.4.	Interpreta, personificacións e hipérboles en textos sinxelos.	CCL CAA CSIEE	

			LGB2.2.5.	Identifica a estrutura xeral dun texto.	CCL	
			LGB2.2.6.	Emprega o dicionario, de xeito guiado, para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	CCL CAA CSIEE	
b e	- Integración de coñecementos e de informacións procedentes de diferentes soportes para aprender e contrastar información, identificando e interpretando os datos que se transmiten mediante sinxelos gráficos e ilustracións.	B2.4.	LGB2.4.1.	Interpreta e comprende, de maneira xeral, a información de sinxelos gráficos e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	CCL CAA CSC CSIEE CMCT	CL
a b e	- Lectura persoal, silenciosa e en voz alta, de textos sinxelos en galego adaptados á idade e aos intereses das alumnas e dos alumnos.	B2.6.	LGB2.6.1.	Descodifica sen dificultade as palabras.	CCL CAA	CL
			LGB2.6.2.	Le textos sinxelos en voz alta sen dificultade.	CCL	
			LGB2.6.3.	Le textos, adaptados e próximos á súa experiencia, en silencio, sen dificultade.	CCL CSC	

a b e m	- Desenvolvemento da autonomía lectora, da capacidade de elección de temas e de textos e de expresión das preferencias persoais.	B2.10.	LGB2.10.1.	Selecciona textos do seu interese, en función dos seus gustos e preferencias.	CCL	CL
b e	- Producción de textos relacionados co ámbito académico para comunicar información (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións).	B3.3.	LGB3.3.1.	Elabora por escrito textos do ámbito académico moi sinxelos (cuestionarios, resumos, descrições, explicacións...) para obter e comunicar información.	CCL CAA CSIEE	EOE
a b e o	- Interese polo coidado e a presentación dos textos escritos e respecto pola norma ortográfica. - Valoración da escritura como instrumento de relación social, de obtención, de reelaboración da información e dos coñecementos e de expresión creativa.	B3.7.	LGB3.7.1.	Coida a presentación dos textos seguindo as normas básicas de presentación establecidas: marxes, disposición no papel, limpeza, calidade caligráfica, separación entre parágrafos, interliñado...	CCL CD CAA	TIC
			LGB3.7.2.	Valora a lingua escrita como medio de comunicación e de expresión creativa.	CCL CSC	

b e i	- Uso do dicionario, en papel ou electrónico, de xeito guiado.	B4.5.	LGB4.5.1.	Usa o dicionario en papel ou dixital de xeito guiado.	CCL CAA CD	TIC
a d e m o	- Comparación entre aspectos das linguas que coñece e/ou está a aprender para mellorar os procesos comunicativos, recoñecer as posibles interferencias e lograr unha competencia comunicativa integrada	B4.8.	LGB4.8.1.	Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas moi evidentes e básicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	CCL CCEC CCL	TIC
b d e i o	- Lectura persoal, silenciosa e en voz alta de obras en galego adecuadas á idade e aos intereses do alumnado. - Lectura guiada e expresiva de textos narrativos da literatura infantil, adaptacións breves de obras literarias clásicas e literatura actual en diversos	B5.2.	LGB5.2.1.	Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	EOE

	soportes.		LGB5.2.2.	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións breves de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	CCL CCEC CD	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
1ª AVALIACIÓN						
a b c e o	- Comprensión e produción de textos orais sinxelos para aprender e para informarse, tanto os producidos con finalidade didáctica como os de uso cotián, de carácter informal (conversas entre iguais e no equipo de traballo) e dun maior grao de formalización (exposicións da clase).	B1.3.	LGB1.3.1.	Participa nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo adecuadamente.	CCL CAA CSC CSEIEE	CA
			LGB1.3.2.	Sigue unha exposición da clase e extrae o sentido global e as informacións máis relevantes, preguntando se é necesario para verificar a súa comprensión.	CCL CAA	

			LGB1.3.3.	Elabora e produce textos orais sinxelos (explicacións, breves exposicións, narracións curtas...) presentando as ideas cunha coherencia lineal elemental e responde preguntas aclaratorias elementais sobre o seu contido.	CCL CSIEE CAA CCL	
			LGB1.3.4.	Participa no traballo en grupo.	CSIEE CAA CCL	
a b e	- Uso de estratexias elementais para comprender e facer comprender as mensaxes orais: entoación, ritmo e xestualidade.	B1.6.	LGB1.6.1.	Elabora un discurso oral coherente, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	CCL CAA	CA
			LGB1.6.2.	Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando algúns nexos básicos.	CCL	
			LGB1.6.3.	Amosa un discurso oral, claro, cunha pronuncia e entoación axeitadas e propias da lingua galega.	CCL CCEC	
b e	- Producción de textos orais sinxelos propios dos medios de comunicación social coa axuda	B1.7.	LGB1.7.1.	Elabora textos orais sinxelos propios dos medios de	CCL CD	EOE

	de modelos sinxelos e en situación de simulación.			comunicación mediante simulación.	CAA CSIEE CSC	
b e	- Subliñado e resumo da información relevante dun texto sinxelo adecuado ao seu nivel.	B2.3.	LGB2.3.1.	Realiza o subliñado das ideas principais dun texto sinxelo.	CCL CAA	CL
			LGB2.3.2.	Realiza o resumo, a partir de preguntas, dun texto sinxelo.	CCL CAA	
a b e i	- Uso da biblioteca respectando as súas normas de funcionamento e valorándoa como fonte de información e de ocio e participación en actividades literarias. - Valoración das normas de funcionamento da biblioteca como recurso para acceder facilmente a información moi variada e manter un ambiente agradable de traballo e lecer.	B2.7	LGB2.7.1.	Utiliza as biblioteca de aula e de centro respectando as normas básicas do seu o funcionamento.	CCL CAA CSC	ED
			LGB2.7.2.	Valora as bibliotecas de aula e de centro como instrumento cotián de busca de información e fonte de recursos textuais diversos.	CCL CAA CSC	
			LGB2.7.3.	Participa en actividades literarias do centro.	CCL CSC CCEC	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS

2ª AVALIACIÓN

b d e	Actitude de cooperación e de respecto en situacións de aprendizaxe compartida.	B1.8.	LGB1.8.1.	Amosa respecto ás ideas e achegas dos e das demais e contribúe ao traballo en grupo.	CCL CAA CSIEE	ECC
a b e	- Uso das estratexias de planificación, de textualización e revisión como partes do proceso escritor.	B3.1.	LGB3.1.1.	Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información.	CCL CSIEE CAA	CL
LGB3.1.2.			Elabora o texto, con coherencia xeral e de xeito creativo.	CCL CAA CSIEE		
LGB3.1.3.			Aplica, de forma xeral, os signos de puntuación (punto, coma, dous puntos, puntos suspensivos, signos de exclamación e interrogación).	CCL		
LGB3.1.4.			Aplica, de maneira xeral, a norma lingüística: ortografía,	CCL CSC CCEC		

				léxico, morfosintaxe.		
a b e o	<p>- Composición de textos propios de situacións cotiás de relación social (correspondencia escolar, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, solicitudes, instrucións..., de acordo coas características propias destes xéneros.</p> <p>- Composición de textos de información sinxelos, característicos dos medios de comunicación social, sobre acontecementos significativos, con especial incidencia na noticia, en situacións reais ou simuladas.</p>	B3.2.	LGB3.2.1.	Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas de convivencia, avisos, instrucións...	CCL CAA CD	EOE
			LGB3.2.2.	Redacta textos xornalísticos (noticias) e publicitarios (anuncios e carteis) de xeito creativo.	CCL CSC CCEC CAA	
			LGB3.2.3.	Elabora diferentes tipos de textos (narrativos e descritivos) seguindo un guión establecido.	CCL CAA	
			LGB3.2.4.	Escrebe textos coherentes empregando algúns elementos de cohesión.	CCL CSC CCEC	
			LGB3.2.5.	Resume brevemente o contido de textos sinxelos, a partir de	CCL CSC CAA	

				preguntas, propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.		
a d e o	- Identificación da lingua galega con diversos contextos de uso oral da lingua: en diferentes ámbitos profesionais (sanidade, educación, medios de comunicación...) e en conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas	B1.12.	LGB1.12.1.	Identifica a lingua galega oral con diversos contextos profesionais: sanidade, educación, medios de comunicación...	CCL CCEC	CA
			LGB1.12.2	Recoñece a validez da lingua galega para conversas con persoas coñecidas ou descoñecidas.	CCL CCEC CSC	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
3ª AVALIACIÓN						
b e	- Uso dirixido das tecnoloxías da información e das bibliotecas para obter información e modelos para a lectura.	B2.5.	LGB2.5.1.	Utiliza de xeito guiado as tecnoloxías da información para obter información e modelos para a lectura.	CCL CD CAA	TIC

			LGB2.5.2.	Utiliza de xeito guiado dicionarios dixitais para interpretar a información dun texto.	CCL CAA CD CSIEE	
b d e i j	- Uso guiado de programas informáticos de procesamento de textos.	B3.5.	LGB3.5.1.	Usa de xeito guiado, programas informáticos de procesamento de texto.	CCL CD CAA CSIEE	TIC
b e	- Uso das normas ortográficas básicas, apreciando o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas nos escritos.	B4.2.	LGB4.2.1.	Aprecia o valor social das normas ortográficas e a necesidade de cingirse a elas.	CCL CSC CCEC	CL
e	- Comparación e transformación de enunciados, mediante inserción, supresión, cambio de orde, segmentación e recomposición, para xulgar sobre a gramaticalidade dos resultados. - Comparación de estruturas sintácticas elementais para observar a súa equivalencia semántica ou posibles alteracións do significado. - Inserción e coordinación de oracións como instrumento na mellora da composición escrita.	B4.3.	LGB4.3.1.	Emprega, de forma xeral, os signos de puntuación.	CCL	CL
			LGB4.3.2.	Usa unha sintaxe elemental adecuada nas súas producións.	CCL	
			LGB4.3.3.	Respecta, de xeito xeral, as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	CCL CSC CCEC	

b d e	- Dramatización e lectura dramatizada de situacións de textos literarios.	B5.5.	LGB5.5.1.	Participa activamente en dramatizacións de situacións e de textos literarios.	CCL	EOE
a d e o	- Interese por coñecer os modelos narrativos e poéticos que se utilizan noutras culturas. - Comparación de imaxes, símbolos e mitos facilmente interpretables que noutras culturas serven para entender o mundo e axudan a coñecer outras maneiras de relacións sociais.	B5.7.	LGB5.7.1.	Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.	CCL CCEC	EP

MATEMÁTICAS						
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
1ª AVALIACIÓN						
b e g	Planificación do proceso de resolución de problemas: análise e comprensión do enunciado. Estratexias e procedementos postos en práctica: facer un debuxo, unha táboa, un esquema da situación, ensaio e erro razoado, operacións matemáticas axeitadas etc. Resultados obtidos.	B1.1.	MTB1.1.1.	Analiza e comprende o enunciado dos problemas.	CCL CMCT CAA	CLEOE CATIC E
			MTB1.1.2.	Revisa as operacións utilizadas, as unidades dos resultados.	CMCT CAA	
				Comproba e interpreta as solucións no contexto da situación.	CSIEE	
b g	Achegamento ao método de traballo científico mediante o estudo dalgunhas das súas características e a súa práctica en situacións sinxelas.	B1.2.	MTB1.2.1.	Planifica o proceso de traballo con preguntas apropiadas	CMCT CAA CSIEE	

e g	<p>Números naturais ata o 10.000. Nome e grafía dos números ata o 10.000.</p> <p>Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas, unidade de millar e decena de millar.</p> <p>Identificación do número anterior e o seguinte a un dado.</p>	B2.1	MTB2.1.1.	Le, escribe e ordena números ata o 10.000.	CMCT CCL	CLEOE
			MTB2.1.2.	Aproxima números á decena, centena e millar.	CMCT	
b e g	<p>Orde numérica.</p> <p>Equivalencias entre os elementos do sistema de numeración decimal: unidades, decenas, centenas, unidade de millar e decena de millar.</p> <p>Redondeo de números naturais, ás decenas, centenas e millares.</p>	B2.2.	MTB2.2.1.	Realiza series ascendentes e descendentes	CMCT	CLEOE
			MTB2.2.2.	Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá	CMCT CAA CCL	
			MTB2.2.3.	Descompón, compón e redondea números naturais.	CMCT CAA	
Interpreta o valor de posición de cada unha das cifras dos números naturais.						
b g	Operacións con números naturais: adición, subtracción, multiplicación e división enteira por un número	B2.3.	MTB2.3.1.	Constrúe e memoriza as táboas de multiplicar, utilizándoas para	CMCT	CLEOE

	<p>dunha cifra.</p> <p>Automatización de algoritmos.</p> <p>A multiplicación como suma de sumandos iguais e viceversa.</p> <p>Construción e memorización das táboas de multiplicar.</p> <p>Identificación e uso dos termos propios da multiplicación: factores e produto.</p> <p>Identificación e uso dos termos propios da división: dividendo, divisor, cociente e resto.</p> <p>Elaboración e uso de estratexias de cálculo mental.</p>			realizar cálculo mental		CATIC
			MTB2.3.2.	Realiza cálculos numéricos coa operación de multiplicación.	CMCT CAA	
				Resolución de problemas contextualizados		
			MTB2.3.3.	Resolve problemas utilizando a multiplicación para realizar recontos	CMCT	
			MTB2.3.5.	Identifica e usa os termos propios da multiplicación e da división.	CMCT	
b g	<p>Comprobación de resultados mediante estratexias aritméticas.</p> <p>Resolución de problemas da vida cotiá.</p>	B2.4.	MTB2.4.1.	Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados	CMCT CAA CMCT	
				Emprega estratexias heurísticas, de		

				razoamento		
			MTB2.4.2.	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas	CAA CSIEE	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
2ª AVALIACIÓN						
b g i	Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, realizar cálculos numéricos, resolver problemas e presentar resultados. Integración nas tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe.	B1.3.	MTB1.3.1.	Uso da calculadora	CMCT CD CAA	CLEOE CATIC ECC E
e	O sistema de numeración decimal:	B2.1.	MTB2.1.1.	Aproxima números á	CMCT	

g	valor posicional das cifras.		MTB2.1.2.	decena, centena e millar.		
b g	Utilización en contextos reais da división para repartir e para agrupar. Proba da división relacionando dividendo, divisor, cociente e resto en casos sinxelos. Utilización da calculadora.	B2.3.	MTB2.3.4.	Realiza cálculos numéricos coa operación de división dunha cifra	CMCT CAA	
				Resolve problemas contextualizados.		
			MTB2.3.5.	Identifica e usa os termos propios da multiplicación e da división.	CMCT	
b g	Expresión e forma simple dunha medición de lonxitude, capacidade, masa ou peso. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. Realización de medicións.	B3.1.	MTB3.1.1.	Identifica as unidades do sistema métrico decimal. Lonxitude.	CMCT	
			MTB3.1.2.	Mide con diferentes instrumentos elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	CMCT CAA	
g	Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa ou peso.	B3.2.	MTB3.2.1.	Suma e resta medidas de lonxitude	CMCT	CLEOE CATIC E
			MTB3.2.2.	Compara e ordena medidas dunha mesma	CMCT	

				magnitude.		ECC
b e g	Explicación oral e escrita do proceso seguido e da estratexia utilizada en calquera dos procedementos empregados.	B3.3.	MTB3.3.1.	Coñece e utiliza as equivalencias entre diversas unidades de medida da mesma magnitude.	CMCT	
			MTB3.3.2.	Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	CCL CAA	
			MTB3.3.3.	Resolve problemas da vida real utilizando as unidades de medida máis usuais.	CMCT CAA	
	Unidades de medida do tempo e as súas relación. Lectura en reloxos analóxicos e dixitais. Cálculos con medidas temporais.	B3.4.	MTB3.4.1	Resolve problemas da vida real utilizando as medidas temporais	CMCT	
b g	O sistema monetario da Unión Europea. Unidade principal: o euro. Valor das diferentes moedas e billetes. Múltiplos e submúltiplos do euros. Equivalencias entre moedas e billetes.	B3.5.	MTB3.5.1.	Coñece a función, o valor e as equivalencias entre as diferentes moedas e billetes do sistema monetario da Unión Europea	CMCT CAA CSC	ECC CLEOE

				Utiliza a moeda para resolver problemas en situación reais como figuradas.		
			MTB3.5.2.	Calcula múltiplos e submúltiplos do euro.	CMCT	
b g	Resolución de problemas de medida.	B3.6.	MTB3.6.1.	Resolve problemas de medida	CMCT CAA	CLEOE ECC
			MTB3.6.2.	Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas	CMCT CAA CSIEE	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
3ª AVALIACIÓN						
b g	Expresión e forma simple dunha medición de lonxitude, capacidade, masa ou peso. Elección da unidade máis axeitada para a expresión dunha medida. Realización de medicións.	B3.1.	MTB3.1.1.	Identifica as unidades de capacidade, masa ou peso.	CMCT	CLEOE
			MTB3.1.2.	Mide con diferentes instrumentos elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha	CMCT CAA	

				medida.		
g	Comparación e ordenación de medidas dunha mesma magnitude. Sumar e restar medidas de lonxitude, capacidade e masa ou peso.	B3.2.	MTB3.2.1.	Suma e resta medidas de capacidade e masa en forma simple	CMCT	CLEOE CATIC
			MTB3.2.2.	Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	CMCT	
b g	Resolución de problemas de medida.	B3.6.	MTB3.6.1.	Resolve problemas de medida	CMCT CAA	CLEOE CATIC E
			MTB3.6.2.	Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas	CMCT CAA CSIEE	
g	Clasificación de polígonos. Lados e vértices. Composición e descomposición de polígonos. Clasificación de figuras e corpos xeométricos utilizando diversos criterios. Figuras xeométricas. Elementos básicos: lado, vértice, base, diagonal, ángulo e eixes de simetría.	B4.1.	MTB4.1.1.	Coñece e identifica os elementos básicos dos corpos xeométricos	CMCT	
b g	A circunferencia e o círculo. Elementos básicos: centro, raio, diámetro.	B4.2.	MTB4.2.1.	Coñece e diferencia a circunferencia do círculo	CMCT CAA	CLEOE

g	Corpos xeométricos: recoñecemento de prismas, pirámides e corpos redondos. Elementos básicos de poliedros: caras, vértices e arestas.	B4.3.	MTB4.3.1.	Identifica corpos redondos e poliedros	CMCT	
b g	Comparación e clasificación de ángulos: rectos, agudos, obtusos. Uso das TIC no desenvolvemento e asimilación de contidos relacionados coa xeometría.	B4.4.	MTB4.4.1.	Distingue distintos tipos de ángulos.	CMCT CAA	
b e g	Interpretación de representacións espaciais en situacións da vida cotiá. Representación elemental de espazos coñecidos: planos e maquetas. Descrición de posicións e movementos nun contexto topográfico. As liñas como percorrido: rectas e curvas, intersección de rectas e rectas paralelas.	B4.5.	MTB4.5.1.	Obtén información puntual e describe unha representación espacial (esbozo dun itinerario, plano dunha pista...)	CMCT CAA CCL	
			MTB4.5.2.	Indica una dirección, explica un percorrido, Oriéntase no espazo.	CMCT CAA CCL	
b g	Perímetro das figuras planas. Resolución de problemas de xeometría relacionados coa vida cotiá.	B4.6.	MTB4.6.1.	Resolve problemas xeométricos	CMCT CAA	CLEOE
			MTB4.6.2.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas	CMCT CAA CSIEE	
b g	Recollida e rexistro de datos sobre obxectos, fenómenos e situacións familiares utilizando técnicas elementais de enquisas, observación e medición.	B5.1	MTB5.1.1.	Recolle e clasifica datos de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas ou gráficas.	CMCT CAA	CLEOE CATIC

	<p>Lectura, interpretación e elaboración de táboas de dobre entrada de uso habitual na vida cotiá.</p> <p>Interpretación e descrición verbal e escrita de elementos significativos de gráficos sinxelos.</p> <p>Realización de gráficos sinxelas: pictogramas, diagramas de barras.</p>		MTB5.1.2.	Ordena os datos rexistrados atendendo a un criterio de clasificación	CMCT CAA	
			MTB5.1.3.	Interpreta gráficos de táboas extraendo a información explícita.	CMCT CAA	

CIENCIAS DA NATUREZA						
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
1ª AVALIACIÓN						
b e g h i	<ul style="list-style-type: none"> - Realización de proxectos e presentación de resultados. - Busca guiada de información en internet e noutros soportes. - Utilización básica de tratamento de textos para a presentación de traballos. 	B1.1	CNB1.1.1.	Busca, selecciona e organiza a información importante	CAA CCL CMCCT CSIEE CD	CLEOE CATIC E
				Obtén conclusións e comunica o resultado de forma oral e escrita de		
			CNB1.1.2.	Manifesta certa autonomía na observación, planificación e execución de tarefas		
				Ten iniciativa na toma de decisións.		
a b c m	<ul style="list-style-type: none"> - O traballo cooperativo. - Técnicas de estudo e traballo. - Hábitos de traballo, esforzo e responsabilidade. 	B1.3.	CNB1.3.1.	Coñece e aplica estratexias para estudar e traballar de forma eficaz individualmente e en equipo.	CAA CMCT CSC CSIEE	

g k	<ul style="list-style-type: none"> - O corpo humano e o seu funcionamento. - As funcións vitais. - Importancia dos sentidos en relación co medio. - Recoñecemento dos cambios físicos e persoais nas diferentes etapas da vida das persoas. 	B2.1.	CNB2.1.1.	Explica a morfoloxía externa do propio corpo	CMCCT	CLEOE CATIC CESAF
				Explica o seu funcionamento nun sentido global e os cambios nas distintas etapas da vida.		
			CNB2.1.2.	Coñece os principais órganos vitais	CMCCT	
				entende a importancia no funcionamento dos órganos no organismo		
a b c d g k m	<ul style="list-style-type: none"> - Saúde e enfermidade. - Hábitos saudables: alimentación, hixiene, exercicio físico e descanso. - Factores que producen as enfermidades máis habituais: carie, obesidade, gripe, catarros... - Coñecemento de si mesmo/a e dos e das demais: emocións e sentimentos propios e alleos. - A relación cos demais. Toma de 	B2.2.	CNB2.2.1	Emprega hábitos de hixiene, de exercicio e de alimentación sa na escola.	CMCCT CSC	
			CNB2.2.2.	Recoñece algúns factores causantes das enfermidades máis habituais	CMCCT	

	<p>decisións.</p> <p>- A igualdade entre homes e mulleres.</p>					
				<p>Aplica actuacións para á súa prevención.</p>		
e h ✓	<ul style="list-style-type: none"> - Clasificación dos alimentos en función dos nutrientes principais. - Pirámide alimentaria. - Análise de dietas equilibradas. 	B2.3.	CNB2.3.1.	<p>Clasifica alimentos en función dos nutrientes principais</p>	CMCCT	
			CNB2.3.2.	<p>Diferencia entre dieta equilibrada e non equilibrada</p>	<p>CCCT CSC CSIEE</p>	
				<p>Elabora un menú saudable na escola.</p>		
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
2ª AVALIACIÓN						

b e h	- Iniciación á actividade científica.	▪ B1.2.	CNB1.2.1.	Establece conxecturas de sucesos ou problemas do seu contorno.	CAA CMCCT CSIEE	CLEOE CATIC
b g e l i o	- Diferenza entre seres vivos e inertes. - Identificación de animais e de plantas como seres vivos. - Clasificación de animais vertebrados e invertebrados a partir de características observables. - Clasificación das plantas (herbas, arbustos e árbores) a partir de características observables - Utilización guiada de claves e de guías de animais e plantas para a clasificación e identificación dalgúns especies existentes en Galicia. - Identificación de cambios observables que se producen nos seres no contorno.	B3.1.	CNB3.1.1.	Observa, identifica e recoñece as características básicas dos animais vertebrados e invertebrados	CMCCT CSIEE	
				Clasifica animais vertebrados e invertebrados do seu contorno, con criterio científico.		
			CNB3.1.2.	Observa, identifica e recoñece as características das plantas do seu contorno	CMCCT CCL CSIEE	
				Clasifica plantas con criterio científico.		
			CNB3.1.3.	Utiliza claves e guías para a clasificación de animais e plantas	CMCCT CAA	

a b c e h i j l m o	<ul style="list-style-type: none"> - Observación e comparación das diversas maneiras en que os seres vivos realizan as funcións vitais utilizando instrumentos apropiados e medios audiovisuais e tecnolóxicos da maneira máis precisa e rigorosa posible. - Valoración da biodiversidade e interese pola súa conservación. 	B3.2.	CNB3.2.1.	Coñece as funcións de relación, reprodución e alimentación dun ser vivo	CMCCT	
			CNB3.2.2.	Rexistra e comunica de xeito oral e escrito os resultados da observación do ciclo vital.	CMCCT CCL CSIEE CD	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
3ª AVALIACIÓN						
a b c g h	<ul style="list-style-type: none"> - Fontes de enerxía. A enerxía e os cambios. - Intervención da enerxía na vida cotiá. - Uso responsable dos recursos naturais do planeta. Aforro enerxético. - A produción de residuos, a contaminación e o impacto ambiental. - Desenvolvemento de actitudes individuais e colectivas fronte a 	B4.1	CNB4.1.1	Coñece algunhas fontes de enerxía, os seus usos e a súa intervención na vida cotiá.	CMCCT CSC	CLEOE CATIC E ECC
			CNB4.1.2.	Emprega actitudes responsables de aforro enerxético e de recollida	CMCCT CSC	

	determinados problemas mediambientais.			de residuos na escola.	
b e g h	- Cambios de estado da auga. - O ciclo da auga. - Identificación de forzas coñecidas que fan que os obxectos se movan ou deformen.	B4.2.	CNB4.2.1.	Explica os cambios de estado da auga	CMCCT CCL
			CNB4.2.2.	Realiza experiencias sinxelas	CMCCT
b g h	- Identificación de compoñentes e preparación dunha mestura.	B4.3.	CNB4.3.1.	Compara densidades de diferentes sustancias	CMCCT
			CNB4.3.2.	Realiza algunhas mesturas de uso doméstico	CMCCT
a b e g	- Manipulación e observación do funcionamento de obxectos, aparellos e máquinas sinxelas (bicicleta, xoguetes, móbiles, tesoiras, roda, manivelas, espremedor, reloxo, pinzas, triturador...). - Importancia da ciencia e da tecnoloxía para mellorar as condicións de vida e de traballo.	B5.1.	CNB5.1.1.	Coñece e emprega obxectos, aparellos e máquinas sinxelas de uso cotián na escola analizando o seu funcionamento.	CMCCT
			CNB5.1.2.	Identifica e explica a enerxía que empregan obxectos, aparellos e máquinas sinxelas.	CMCCT CCL CSC
a b c d	- Planificación e realización dalgún obxecto ou máquina de construción sinxela. - Manexo de ferramentas, aparellos e máquinas de uso doméstico, superando	B5.2.	CNB5.2.1.	Identifica e describe oficios en función dos materiais, das ferramentas e das máquinas que empregan.	CMCCT CCL CSC

e g h j m	estereotipos sexistas. - Prevención de riscos no emprego de máquinas de uso cotián.		CNB5.2.2.	Aplica os coñecementos ao deseño e construción dalgún obxecto ou aparello sinxelo	CMCCT CCEC CD	
-----------------------	--	--	-----------	---	---------------------	--

CIENCIAS SOCIAIS						
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
1ª AVALIACIÓN						
a b d e h i	<ul style="list-style-type: none"> - Iniciación ao coñecemento científico e a súa aplicación nas Ciencias sociais. - Proposta de traballo que xurda dun problema, acontecemento ou inquietude e que supoña un proceso de investigación e acción que garanta participación activa do alumnado e facilite o proceso de autorregulación de aprendizaxes. - Busca e selección de información utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación e outras fontes (directas e indirectas), organización, análise, documentación do proceso mediante o uso do cartafol e comunicación das conclusións. - Iniciativa emprendedora. Planificación, xestión e presentación dos proxectos co fin de acadar obxectivos. 	B1.1.	CSB1.1.1.	Busca información empregando as TIC.	CAA CCL CD CMCCT	CATIC CLEOE E ECC
				Selecciona a información relevante, a organiza, analiza, obtén conclusións sinxelas		
				Comunica oralmente e/ou por escrito a información obtida.		
			CSB1.1.2.	Manifesta autonomía na planificación e execución de tarefas coidando a súa presentación.	CSIEE CAA CMCCT	
Ten iniciativa na toma de decisións e asume responsabilidades.						

a b c d	<ul style="list-style-type: none"> - Emprego de técnicas de estudo individual e de estratexias de traballo cooperativo. Valoración do esforzo e coidado do material. - Participación activa e construtiva na vida social, uso das normas de convivencia. A cooperación e o diálogo como valores democráticos e recursos básicos na resolución pacífica de conflitos. 	B1.2.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CSB1.2.1. 	Participa en actividades individuais e de grupo e, emprega estratexias de traballo cooperativo	CSC CAA CMCCT	CATIC CLEOE
h e o	- Utilización da terminoloxía propia da área e do uso de textos de carácter social, xeográfico e histórico.	B1.3.	CSB1.3.1.	Identifica a terminoloxía propia da área e comprende textos sinxelos de carácter social, xeográfico e histórico.	CCL CMCCT CSC	E
h	- Sistema solar: o Sol e os planetas. Deseño de maquetas, presentacións ou animacións empregando ás TIC como estratexia de reforzo da aprendizaxe.	B2.1	CSB2.1.1.	Identifica, localiza os elementos principais do Sistema Solar e reconece algunha das súas características básicas empregando as TIC.	CMCCT CD	
h e	- O planeta Terra e a Lúa, o seu satélite. Características.	B2.2.	CSB2.2.1.	Describe de forma sinxela os movementos	CMCCT CCL	CLEOE

	- Os movementos da Terra e a Lúa e as súas consecuencias: as estacións do ano, o día e a noite.			terrestres, o eixe do xiro e os polos xeográficos.		
			CSB2.2.2.	Expón, de maneira sinxela, como se produce o cambio entre o día e a noite	CMCCT	
				Expón como se producen o cambio das estacións do ano.	CCL	
h e	- As capas da Terra: características básicas. Formación dun volcán. Simulación da erupción dun volcán. Medidas para a prevención de danos.	B2.3.	CSB2.3.1.	Identifica, nomea e describe as capas da Terra.	CMCCT CCL	
			CSB2.3.2.	Explica que é un volcán	CMCCT CCL CAA	
h g o	- Formas de representar a Terra. planos, mapas, planisferios e globos terráqueos.	B2.4.	CSB2.4.1.	Recoñece as distintas formas de representación da Terra, planos, mapas, planisferios e globos terráqueos	CMCCT CCL	
h g	- Cartografía. Planos e mapas. O planisferio. Escalas sinxelas.	B2.5.	CSB2.5.1.	Diferencia entre plano, mapa e planisferios,	CMCCT	CLEOE

o	Signos convencionais básicos. Orientación no espazo. Identificación sobre planos e mapas das diferentes rutas de acceso á escola, biblioteca,.. así como dalgúns elementos representativos da localidade.			Interpreta unha escala sinxela nun mapa e identifica signos convencionais	CAA	
h g	- Coñecemento e uso de diferentes técnicas, estratexias e instrumentos para orientarse no espazo. Puntos cardinais.	B2.6.	CSB2.6.1.	Orientase no espazo	CMCCT CAA	
h e	- A atmosfera. Fenómenos atmosféricos. As nubes e as precipitacións.	B2.7.	CSB2.7.1.	Identifica e nomea fenómenos atmosféricos	CMCCT CCL	
				Describe as causas que producen a formación das nubes e as precipitacións.		
h g i e	- Tempo atmosférico. Instrumentos de medición de variables meteorolóxicas. Construción dunha estación meteorolóxica sinxela. As TIC para a recollida de datos e comparación da información obtida.	B2.8.	CSB2.8.1.	Identifica e sabe usar os distintos aparellos de medida que se utilizan para a recollida de datos atmosféricos.	CMCCT CD CAA	
		B2.9.	CSB2.9.1.	Describe unha estación meteorolóxica	CSIEE	

				Confecciona e interpreta gráficos moi básicos de temperaturas e precipitacións	CAA CMCCT	
h o	- Mapas do tempo atmosférico de Galicia.	B2.10	CSB2.10.1.	Interpreta mapas do tempo sinxelos de Galicia.	CMCCT CAA	
h o	- O clima. Grandes zonas climáticas mundiais. Comparación do clima do contorno co de outras zonas.	B2.11.	CSB2.11.1.	Diferencia entre clima e tempo atmosférico.	CMCCT	
			CSB2.11.2	Nomea as tres grandes zonas climáticas do planeta	CMCCT CCL	
	Identifica algunha característica principal que se identifique co clima da súa contorna.					
h e	- O ciclo da auga: fases.	B2.12.	CSB2.12.1.	Escribe ordenadamente as fases nas que se produce o ciclo da auga.	CMCCT CAA	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS

2ª AVALIACIÓN

h e o	- Paisaxe: definición, elementos básicos que caracterizan as paisaxes de Galicia. Características.	B2.13.	CSB2.13.1.	Define paisaxe, identifica os seus elementos	CMCCT	CLEOE ECC E
				Recoñece as diferentes tipos de paisaxe básicas na comunidade autónoma.	CCL	
	B2.14.	CSB2.14.1.	Localiza nun mapa os principais elementos da paisaxe.	CMCCT CAA		
a d e h	- A intervención humana no medio próximo. A contaminación atmosférica e o cambio climático. Desenvolvemento sostible e consumo responsable.	B2.15.	CSB2.15.1.	Explica o impacto e as consecuencias negativas que a acción humana ten sobre o medio.	CSC CCL	
			CSB2.15.2.	Explica a importancia de coidar a atmosfera e as consecuencias de non facelo.	CSC CCL	
			CSB2.15.3	Propón algunhas medidas para o desenvolvemento sostible e un consumo responsable.	CSC CCL	

a e h o	- A organización social, política e territorial da localidades e comarca (función e organización). Elaboración dun mapa conceptual de toda a organización.	B3.1.	CSB3.1.1.	Describe a estrutura básica da organización social, política e territorial da contorna próxima.	CSC CCL	CLEOE
a h o	- Manifestacións culturais e lingüísticas de Galicia	B3.2.	CSB3.2.1.	Recoñece, partindo da realidade galega, a diversidade cultural, social, política e lingüística nun mesmo territorio.	CSC CEC	
b h g	- Realización dun estudo demográfico da poboación no contexto do centro educativo que simule a poboación dun municipio manexando os conceptos básicos da demografía e representando e interpretando os datos en gráficas.	B3.3.	CSB3.3.1.	Define demografía, comprende os principais conceptos demográficos Representa gráficas sinxelas.	CSC CMCCT CCL	
n h	- Educación Viaria. Adquisición de coñecementos básicos que contribúan a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.5.	CSB3.5.1.	Coñece, utiliza e respecta as normas básicas de circulación.	CSC	EV CLEOE ECC
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
3ª AVALIACIÓN						

h	- As actividades económicas e produtivas da localidade. Clasificación por sectores. Recursos naturais, materias primas e produtos elaborados.	B3.4.	CSB3.4.1.	Diferencia entre materias primas e produtos elaborados e os asocia cos diferentes sectores produtivos e económicos da contorna.	CMCCT CCL	CLEOE CATIC
h o	- As pegadas da nosa historia: duración e datación dos feitos históricos máis significativos da contorna e de Galicia. Representación do tempo histórico a través de liñas do tempo.	B4.1.	CSB4.1.1.	Recoñece o século como unidade de medida do tempo histórico	CMCCT CAA	
				Localiza feitos situándoos como sucesivos a.C o d.C		
			CSB4.1.2.	Sitúa nunha liña do tempo feitos do pasado da súa contorna	CMCCT CAA	
h o	- A Prehistoria. A cultura castrexa en Galicia. - A escritura como fonte histórica. - A Idade Antiga en Galicia. A romanización.	B4.2.	CSB4.2.1.	Identifica no tempo e no espazo algúns dos restos ou acontecementos da Prehistoria e da Idade Antiga de Galicia.	CMCCT CCEC	CLEOE CATIC
			CSB4.2.2.	Distingue entre prehistoria e historia recoñecendo a importancia das manifestacións escritas.	CSC CCEC	

			CSB4.2.3.	Describe algúns aspectos relacionados coa forma de vida e as estruturas básicas de organización social da cultura castrexa.	CSC CCL	
h o	- Vestixios do pasado localizados na contorna próxima como fontes históricas para coñecer o pasado e como elementos integrantes da contorna actual. Os petróglifos e a arquitectura megalítica, castrexa e medieval.	B4.3.	CSB4.3.1.	Identifica algúns vestixios do pasado na contorna e recoñece o seu valor como fonte histórica.	CSC CCEC	
d h o	- O noso patrimonio natural, histórico e cultural. Os espazos protexidos.	B4.4.	CSB4.4.1.	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico, cultural e artístico do contorno próximo	CSC CCEC	

VALORES SOCIAIS E CÍVICOS						
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
1ª AVALIACIÓN						
m k	<ul style="list-style-type: none"> - O autoconhecimento. Identificación das características persoais e dos trazos de identidade, as propias capacidades e necesidades. - Habilidades comunicativas. Expresión de vivencias e sentimentos de forma construtiva. 	B1.1.	VSCB1.1.1.	<ul style="list-style-type: none"> Reflexiona sobre os trazos característicos da súa personalidade Verbaliza as conclusións sobre a súa personalidade 	CSC CSIEE	CLEOE CATIC ECC EPXIL
			VSCB1.1.2.	Expresa a percepción da súa propia identidade		
			m	<ul style="list-style-type: none"> - O autoconcepto. A autovaloración; os trazos de personalidade. A autoconciencia emocional. A respectabilidade e a dignidade persoal. O estilo persoal positivo. 	B1.2.	
a m	<ul style="list-style-type: none"> - As emocións. Identificación, recoñecemento, expresión e verbalización. Causas e 	B1.3.	VSCB1.3.1	Aplica o autocontrol á toma de decisión.	CSC CSIEE	

	consecuencias. Asociación pensamento-emoción. - O autocontrol. A regulación dos sentimentos. As estratexias de reestruturación cognitiva. A resiliencia.		VSCB1.3.2.	Realiza un adecuado recoñecemento e identificación das súas emocións e das demais persoas.	CSC CSIEE	
			VSCB1.3.3.	Expresa os seus sentimentos, necesidades e dereitos, á vez que respecta os dos e das demais.	CSC CSIEE CCL	
b m	- A responsabilidade. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. Valoración do erro como factor de aprendizaxe e mellora.	B1.4.	VSCB1.4.1.	Traballa en equipo valorando o esforzo individual e colectivo..	CSC CSIEE	EPXIL CLEOE E ECC
			VSCB1.4.2.	Asume as súas responsabilidades durante a colaboración.	CSC CSIEE	
			VSCB1.4.3.	Realiza unha autoavaliación responsable da execución das tarefas	CSC CAA CSIEE	
m	- A autonomía persoal e a autoestima. Seguridade nun mesmo, iniciativa, autonomía para a acción, confianza nas	B1.5.	VSCB1.5.1.	Emprega algunha estratexia para facer fronte á incerteza, ao medo ou ao fracaso.	CSC CSIEE	

	propias posibilidades. A toma de decisións persoal meditada. Tolerancia á frustración.					
a	- A iniciativa persoal. As accións creativas. A consecución de logros.	B1.6.	VSCB1.6.1.	Participa na resolución de problemas escolares.	CSIEE CSC	
			VSCB1.6.2.	Define e formula claramente problemas de convivencia.	CSC CCL	
b	- A responsabilidade. Causas e consecuencias das accións propias. A toma de decisións persoais meditadas: técnicas e recursos. O sentido do compromiso respecto a un mesmo e aos demais. A asunción dos propios actos.	B1.7.	VSCB1.7.1.	Reflexiona, respondendo a preguntas, as consecuencias das súas accións.	CSC CCL CSIEE	
			VSCB1.7.2.	Desenvolve actitudes de respecto cara aos demais	CSC CSIEE	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
2ª AVALIACIÓN						
m	- As habilidades de comunicación. A percepción e o emprego do espazo físico na comunicación. Os elementos da comunicación	B2.1.	VSCB2.1.1.	Expresar con claridade opinións, sentimentos e emocións.	CCL CSC CSIEE	CLEOE CATIC

	non verbal que favorecen o diálogo: ton de voz e maneira de falar. Adecuación a diferentes contextos.		VSCB2.1.2.	Emprega apropiadamente os elementos da comunicación verbal e non verbal, en consonancia cos sentimentos.	CCL CSC	ECC
			VSCB2.1.3.	Emprega a comunicación verbal en relación coa non verbal en exposicións orais	CCL CAA CSIEE	
			VSCB2.1.4.	Expón respectuosamente os argumentos.	CCL CSC	
b m e	- Estratexias da linguaxe oral como instrumento de comunicación: escoitar, preguntar, argumentar.	B2.2.	VSCB2.2.1.	Escoita exposicións orais e entende a comunicación.	CSC CCL	
			VSCB2.2.2.	Colabora en proxectos grupais escoitando activamente.	CAA CSIEE CSC CCL	
c m e	- A comunicación expresiva. Os elementos da comunicación que favorecen o diálogo. Iniciación, mantemento e finalización de conversas. Identificación, recoñecemento e análise de hábitos que facilitan e dificultan a comunicación.	B2.3.	VSCB2.3.1.	Comunícase empregando expresións para mellorar a comunicación.	CCL CSC	CLEOE E
			VSCB2.3.2.	Amosa interese polos seus interlocutores.	CCL CSC	

e m	- A aserción. Exposición e defensa das ideas propias con argumentos fundados e razoables empregando estratexias de comunicación construtivas.	B2.4.	VSCB2.4.1.	Expresa ideas propias.	CCL CSC CSIEE	
			VSCB2.4.2.	Emprega a linguaxe positiva.	CCL CSC	
m	- O diálogo. A busca do mellor argumento. A creación de pensamentos compartidos a través do diálogo. A inferencia e o sentido da expresión dos e das demais. A escoita activa e a axuda.	B2.5.	VSCB2.5.1	Relaciona con axuda ideas e opinións para atopar os seus aspectos comúns.	CCL CSC CAA	CLEOE E ECC EPXIL
c m	- A intelixencia interpersoal. A empatía: atención, escoita activa, observación e análise de comportamentos. O altruísmo.	B2.6.	VSCB2.6.1.	Emprega diferentes habilidades sociais básicas.	CSC	
			VSCB2.6.2.	Participa activamente en actividades que contribúen á cohesión dos grupos sociais aos que pertence.	CSC CSIEE	
a	- O respecto, a tolerancia e a valoración do outro. Análise de situacións na escola e fóra dela que producen sentimentos positivos ou negativos no alumnado.	B2.7.	VSCB2.7.1.	Respecta e acepta as diferenzas individuais.	CSC	
			VSCB2.7.2.	Recoñece a calidades doutras persoas.	CSC	
c m	- As condutas solidarias. A disposición de apertura cara aos demais: compartir puntos de vista e	B2.8.	VSCB2.8.1.	Forma parte activa das dinámicas do grupo.	CSIEE CSC	

	sentimentos. As dinámicas de cohesión de grupo.		VSCB2.8.2.	Establece e mantén relacións emocionais amigables.	CSC CSIEE	
OBXECTIVOS	CONTIDOS	CRITERIOS	ESTÁNDARES	MÍNIMOS	COMPETENCIAS	TRANSVERSAIS
3ª AVALIACIÓN						
b m	- Responsabilidade no exercicio dos dereitos e dos deberes individuais nos grupos nos que se integra e participación nas tarefas e decisión destes. A disposición de apertura cara ao outro, ao compartir puntos de vista e sentimentos.	B3.1	VSCB3.1.1	Establece relacións de confianza.	CSC CSIEE	ECC CLEOE EPXIL
			VSCB3.1.2	Desenvolve proxectos e resolve problemas en colaboración.	CSC CSIEE	
			VSCB3.1.3	Pon de manifesto unha actitude aberta cara ás demais persoas.	CSC CSIEE	
b	- A interdependencia e a cooperación. A interdependencia positiva e a participación equitativa. As condutas solidarias. A aceptación incondicional do outro. A resolución de problemas en colaboración. Compensación de carencias dos e das demais. A disposición de apertura cara ao outro, o compartir puntos de vista e sentimentos. - Estructuras e técnicas da	B3.2	VSCB3.2.1	Amosa boa disposición a ofrecer e recibir axuda.	CAA CSIEE CSC	
			VSCB3.2.2.	Practica as estratexias de axuda entre iguais.	CAA CSIEE CSC	
			VSCB3.2.3.	Practica as estratexias de axuda entre iguais	CAA CSIEE	

	aprendizaxe cooperativa.				CSC	
			VSCB3.2.4.	Respecta as regras durante o traballo en equipo.	CSC	
			VSCB3.2.5.	Emprega destrezas de interdependencia positiva.	CSC CSIEE CAA	
a	- Elaboración de normas de convivencia da aula e do centro positivas, facilitadoras e asumidas polo grupo e pola comunidade. Valoración da necesidade de normas compartidas que regulan a convivencia frutífera no ámbito social.	B3.3.	VSCB3.3.1.	Participa na elaboración das normas da aula.	CSC CSIEE	CLEOE E
			VSCB3.3.2.	Respecta ás normas do centro escolar.	CSC	ECC
c m	- A resolución de conflitos. A linguaxe positiva na comunicación de pensamentos, intencións e posicionamentos persoais. A transformación do conflito en oportunidade.	B3.4.	VSCB3.4.1.	Resolve os conflitos, coa axuda dunha persoa adulta, de modo construtivo.	CSC CSIEE	
			VSCB3.4.2.	Manexa a linguaxe positiva na comunicación de pensamentos e intencións nas relacións interpersoais.	CCL CSC	CLEOE E EPXIL
			VSCB3.4.3.	Analiza as emocións e sentimentos das	CSC	

				partes en conflito.	CSIEE	
a	- Identificación, recoñecemento e valoración dos dereitos de todos os nenos e de todas as nenas do mundo recoñecidos nas declaracións universais, no Estatuto de autonomía de Galicia e na Constitución española.	B3.5.	VSCB3.5.1.	Expón os dereitos básicos da infancia.	CSC CCL	
d m	- As diferenzas de sexo como un elemento enriquecedor. Análise das medidas que contribúen a un equilibrio de xénero e a unha auténtica igualdade de oportunidades. Identificación e rexeitamento de desigualdades entre mulleres e homes no mundo laboral e na vida cotiá.	B3.6.	VSCB3.6.1.	Colabora con persoas do outro sexo en diferentes situacións escolares.	CSC CSIEE	EPXIL CLEOE
			VSCB3.6.2.	Realiza diferentes tipos de actividades independentemente do seu sexo.	CSC CSIEE	
n	- A educación viaria. Respecto cara ás normas de mobilidade viaria. Identificación das causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico. -Identificación de actitudes e de estratexias persoais e colectivas que contribúen a consolidar condutas e hábitos viarios correctos.	B3.7.	VSCB3.7.1.	Colabora en campañas escolares sobre a importancia do respecto das normas de educación viaria.	CSC CSIEE	EV CLEOE
			VSCB3.7.2	Expón as causas de diferentes accidentes de tráfico	CSC CCL	
			VSCB3.7.3.	Explica as consecuencias de diferentes accidentes de tráfico.	CSC CCL CMCT	

					CD	
--	--	--	--	--	----	--

3_METODOLOXÍA.

A metodoloxía empregada para levar a cabo esta programación seguirá entre outros os seguintes principios ser: flexible, activa, participativa, integradora, socializadora, lúdica, creativa.

Os estilos de ensinanza empregados van dende os máis directivos (como poden ser un mando directo ou asignación de tarefas) ata os menos directivos (como a resolución de problemas, a libre exploración) pasando por estilos que fomentan a participación, xa que serán seleccionados en cada momento en función dos intereses educativos de cada situación. Á hora de propoñer actividades ao longo dunha sesión traballaremos sempre variando a organización do grupo de forma organizada e eficaz porque entendemos que das relacións que se establecen cos compañeiros pódense extraer coñecementos moi proveitosos, deste xeito fomentárase:

- O traballo individual
- O traballo por parellas
- O traballo en grupos reducidos o subgrupos (serán grupos mixtos e que deberán ser variables dunhas sesións a outras para que todos e todas poidan aproveitar o positivo de cada unha das persoas que compoñen o gran grupo e así valoren ao mesmo tempo a importancia de ser diferentes porque podemos aprender todos de todas).
- O traballo en gran grupo no que todos/as colaboren e axuden no desenvolvemento da clase.

Nesta etapa, a perspectiva interdisciplinar perfílase como a máis axeitada, xa que supón o establecemento de múltiples relacións entre todo o que rodea aos alumnos, o que supón a coordinación dos mestres titores e especialistas que imparten no ciclo.

Tense en conta que as aprendizaxes que realicen os alumnos serán significativas e funcionais, e que serán os propios alumnos os que deben ter un papel activo neste proceso mediante a acción e a experimentación.

As actividades que se formulen irán sempre secuenciadas de menor a maior complexidade, serán motivadoras, e sempre que sexa posible terán carácter manipulativo. Tamén se ten en conta o xogo, xa que a mellor forma de adquirir os contidos é dunha forma lúdica. Deste modo os alumnos van aprender en interacción cos obxectos, co resto de compañeiros e tamén cos adultos.

4_MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

- Libros de texto e cadernos:
 - Ciencias Sociais - 3º Primaria Aula Activa – Vicens Vives
 - Ciencias da Natureza 3º Primaria Aula Activa -Vicens Vives
 - Matemáticas -3º Primaria- Editorial Vicens Vives
 - Matemáticas 3 Actividades Caderno
 - Cuaderno Ya Calculo 7. Aljibe
 - Ortografía divertida, Cuaderno 11 – GEU
 - Lengua Castellana 3. Saber Hacer. Cuadernos 1, 2, 3.

- Lingua Galega 3. Saber Facer. Cadernos 1, 2, 3.
- Material complementario fotocopiado facilitado polas editoriais.
- Lectura para Trotamundos . S.M. Primaria.

5_CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO.

Instrumentos de avaliación.

A avaliación é elemento fundamental e inseparable da práctica educativa, que permite recoller, en cada momento, a información necesaria para poder realizar os xuízos de valor oportunos que faciliten a toma de decisións respecto ao proceso de ensino-aprendizaxe. Por tanto, non se pode circunscribir a un só aspecto o momento, senón que se debe estender ao longo de todo o proceso de forma global e sistemática; por unha parte, indicando que obxectivos se conseguen e cales non, e por outra, en qué grado de profundidade e onde, como, cando e porque se producen os problemas ou erros.

- Observación directa
- Rexistros diarios e descritivos
- Mapas e conceptos
- Probas escritas: controis, identificación, definición
- Probas orais: controis, resposta das preguntas diarias, exposición
- Revisión de cadernos, libros, materiais e exercicios realizados na aula ou na casa; co fin de observar tanto a calidade como a presentación e coidado na realización dos mesmos.
- Entrevistas cos alumnos
- Comportamento, convivencia e respecto cara os demais compañeiros do mesmo curso, distinto curso e cara aos mestres ou profesionais non docente
- Cuestionarios
- Asembleas periódicas de revisión crítica e análise da marcha do proceso de aprendizaxe: titorías.

Avaliación formativa continua. Con ela pretendemos coñecer como se van acadando os obxectivos, capacidades e competencias, de maneira que se poidan realizar os axustes necesarios en todo o momento para lograr un ensino-aprendizaxe máis efectivo. Empregaremos para este tipo de avaliación a observación diaria en todo tipo de actividades, revisión de tarefas escritas (resumos, traballos, cadernos, resolución de exercicios e problemas) e realización de probas orais ou escritas ao remate de cada tema, revisión e corrección de actividades, progresos, dificultades, interés e participación.

Avaliación sumativa, coa que podemos estimar ao remate do proceso total de aprendizaxe en cada período formativo o dominio das capacidades adquiridas. Polo tanto, avaliaremos o resultado mediante probas obxectivas preferentemente escritas.

Principios de avaliación a seguir.

- Constituirá un medio, non un fin en si mesma.
- Constituirá un proceso continuo, progresivo e sistemático.
- Atenderase ás diferenzas individuais e a todas as necesidades.
- Traballarase conxuntamente entre os mestres que forman o ciclo para deseñar todo o proceso.
- Os criterios e as probas serán flexibles.
- Tratarase aspectos cualitativos e cuantitativos.
- Posibilitarase a corrección dos procesos unha vez detectadas as deficiencias.

Criterios de cualificación.

Tendo en conta os instrumentos expostos anteriormente, os criterios que seguiremos á hora de avaliar son os seguintes:

- Probas de avaliación orais ou escritas, que permitan cuantificar obxectivamente a consecución dos obxectivos marcados. Os controis escritos e orais e os traballos de clase e segundo a lexislación vixente valoraremos tendo en conta os seguintes ítems: de 1 a 4- insuficiente, 5- suficiente, 6- ben, de 7 a 8- notable e de 9 a 10- sobresaliente. 80%

- O traballo diario, tanto na aula como fóra dela. A realización de actividades individuais ou grupais escritas e orais. A ortografía e a limpeza dos traballos tanto nas materias específicas como Lingua galega e Lingua castelá senón tamén nas outras materias onde a redacción e a corrección lingüística teñen suma importancia. 10%

- O respecto ás normas de convivencia en todos os espazos educativos (aulas, biblioteca, patio, comedor, ximnasio, transporte, saídas educativas). 10%

Esta información comunicaráselles, tanto aos alumnos coma aos pais, ao comezo do curso e recordaráse sempre e cando se vexa necesario ao longo do mesmo.

Criterios de promoción.

Tal e como se recolle nas Normas de Organización e Funcionamento do centro

1. Promociona de curso a alumna ou alumno con avaliación positiva en todas as áreas ou teña avaliación negativa en dúas materias como máximo.

2. No caso das alumnas ou alumnos con dúas materias non superadas, unha das instrumentais e unha das restantes, ou dúas que non sexan nin unha lingua (castelá ou galega) nin matemáticas, promocionarán se a xunta de avaliación considera que o seu grao de madurez e o desenvolvemento das súas competencias lle vai permitir continuar o seu proceso de aprendizaxe no seguinte curso.

3. Non promocionarán de curso as alumnas ou os alumnos que sexan avaliados negativamente en dúas das áreas instrumentais (lingua castelá, lingua galega e matemáticas).

6_INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DO ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Como método de avaliación continua da nosa práctica docente estableceremos nesta programación unha serie de indicadores de logro que nos permitan autoavaliar o noso proceso de ensino-aprendizaxe ao longo do curso. Serán os seguintes:

- Materiais empregados: son adecuados, accesibles para os alumnos, diversos, motivadores, suficientes, adaptados á diversidade do alumnado, etc.

- Planificación do curso: está a ser adecuada, estase a cumprir a secuenciación dos estándares, o nivel de dificultade é adecuado, o proceso de aprendizaxe está a ser significativo, etc.

- Motivación do alumnado: amosanse interesados, participan na aula activamente, resultalles atractiva a metodoloxía didáctica, traballan concentrados na aula, hai problemas de conducta, etc.

- Transversalidade e uso das TIC: estanse adaptando ben ao traballo en formato dixital, relacionan os contidos con outras materias, aplican o aprendido en valores e actitudes, etc.

Non só se debe avaliar o proceso de aprendizaxe do alumnado, senón tamén o proceso de ensinanza. Neste senso, aos datos aportados pola avaliación continua do alumnado será preciso engadir outros datos referentes á validez da programación das actividades deseñadas, idades de ensinanza deseñadas, dos recursos materiais e persoais utilizados, dos tempos e espazos previstos, da agrupación do alumnado, dos criterios de avaliación aplicados e da propia actuación do profesor.

A avaliación da intervención educativa será continua, polo que convén tomar datos ao longo de todo o proceso para facer os cambios axeitados no momento oportuno.

Co fin de establecer unha avaliación plena de todo o proceso, ao finalizar o presente curso os profesores de terceiro reuniremonos para avaliar os resultados acadados durante o mesmo. O obxectivo de tal reunión será o establecemento de conclusións finais e posibles modificacións na programación de cara ao vindeiro curso, posto que esta é flexible e pódese adecuar ás características tanto do alumnado para acadar unha mellora. Para tal efecto propóñense os seguintes indicadores de avaliación:

- ✓ Desenvolvemento na clase da programación.
- ✓ Relación entre obxectivos e contidos.
- ✓ Adecuación de obxectivos e contidos ás necesidades reais.
- ✓ Adecuación de medios e metodoloxía ás necesidades reais.

Para o procedemento de avaliación do proceso de ensinanza e da práctica docente terase en conta:

- ✓ Organización e coordinación do equipo.
- ✓ Planificación das tarefas. Dotación e distribución de tempo e recursos, e selección do modo de elaboración.
- ✓ Ambiente de traballo e participación. Clima de consenso e aprobación de acordos. Implicación dos membros. Relación e implicación dos pais/nais. Relación entre os alumnos/as, e entre os alumnos/as e os profesores.

7_AVALIACIÓN INICIAL.

Realizarase ao inicio do curso de maneira que saibamos con certeza as capacidades e actitudes que posúe o alumnado, a valoración dos coñecementos previos, co gallo de adecuar o proceso á realidade das súas posibilidades. Para tal cometido empregaremos a observación directa, o diálogo, e a realización de probas escritas.

Realizarase a continuación da toma de contacto inicial e prolongarase durante unha semana aproximadamente. Consistirá na observación directa do traballo oral e escrito e en probas obxectivas de Lengua, Lingua e Matemáticas.

Servirá de punto de partida para implementar as medidas de apoio que eventualmente se precisen.

8_ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A atención á diversidade supón un concepto amplo de acción educativa que intenta dar resposta ás dificultades de aprendizaxe, ás discapacidades sensoriais, físicas, psíquicas e sociais, aos grupos de risco, ás minorías étnicas, ao alumnado superdotado, aos inmigrantes, ao alumnado con intereses especiais e a calquera outra necesidade educativa diferenciada e especializada.

Cada alumno e cada alumna ten unha ampla gama de necesidades educativas, debidas á presenza de múltiples factores persoais e sociais (xénero, idade, etapa de desenvolvemento madurativo, motivación, intereses, estilos de aprendizaxe, expectativas, procedencia socioeconómica e cultural, orixe étnica, etc.), que deben ser satisfeitas.

Así, neste curso como medida xeral, adoptaremos as seguintes medidas de atención á diversidade:

1. Adoptar organizacións flexibles dentro da aula, con respecto polos principios básicos da organización e do funcionamento dos grupos, practicando estratexias inter e intragrúps, para potenciar o traballo con grupos heteroxéneos de alumnos e alumnas.

2. Realizar reforzos educativos encamiñados a dar resposta aos distintos estilos de aprendizaxe ou dificultades transitorias do alumnado (en principio, non significativas).

3. Planificar e desenvolver un programa coherente de orientación e acción tutorial que facilite a resposta educativa ás súas necesidades específicas, permanentes ou transitorias.

4. Realizar e / ou actualizar as A.C.S. do alumnado que o precise.

5. Tal e como vén recollido na programación xeral, cada titor ofrecerá unha hora semanal de atención a pais e nais, previa cita. Este curso a hora de tutorías está programada para os martes de 14:15 a 15:15h. No caso de incompatibilidade coa xornada laboral, o titor ofrecerá outras alternativas ou atenderá consultas por teléfono, sempre e cando non interfiran co seu horario de clases.

Así mesmo, na reunión inicial o titor informará a pais e nais sobre temas como:

- Horario
- Material escolar
- Xustificación de faltas de asistencia

- Traballo diario de reforzo na casa
- Avaliación

6. Rogos e preguntas

Ademais contamos con apoios dentro e fóra da aula, destinados a unha alumna con ACS e un alumno que necesita reforzo contemplados na programación do Departamento de Orientación do centro.

Sempre que sexa necesario, e como medida de reforzo e afianzamento de contidos traballados, trataremos de empregar material adaptado á diversidade da aula (fichas de reforzo e ampliación, materiais para a realización de medicións e experiencias científicas, aplicación interactivas, material funxible, ...).

9_ELEMENTOS TRANSVERSAIS.

Traballaremos o desenvolvemento dos valores que fomenten:

- A igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero.
- A non-discriminación por calquera condición ou circunstancia persoal ou social.
- A aprendizaxe da prevención e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, o respecto polos dereitos humanos e o rexeitamento da violencia terrorista, a pluralidade, o respecto polo Estado de dereito, o respecto e a consideración polas vítimas do terrorismo, e a prevención do terrorismo e de calquera tipo de violencia.
- O desenvolvemento sustentable e o ambiente.
- O desenvolvemento do espírito emprendedor, a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
- A seguridade viaria a través de accións para a mellora da convivencia e a prevención dos accidentes de tráfico, co fin de que o alumnado coñeza os seus dereitos e deberes como usuario/a das vías, en calidade de peón, viaxeiro/a e condutor/ora de bicicletas, e respecte as normas e os sinais, e de que se favoreza a convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.
- O fomento do pensamento diverxente.

FOMENTO DA LECTURA

A lectura é un factor esencial do enriquecemento intelectual e constitúe unha actividade clave na educación por ser un dos principais instrumentos de aprendizaxe, xa que o seu dominio abre as portas a novos coñecementos. Unha deficiente aprendizaxe lectora e unha mala comprensión do lido abocan aos alumnos ao fracaso escolar e persoal. Por iso, a comprensión lectora, ademais de ser un instrumento de aprendizaxe, é un requisito indispensable para que o alumno sinta gusto pola lectura.

A lectura estará presente en todas as áreas. Traballarase diariamente na aula, concedéndolle gran importancia á comprensión lectora e a lectura individual e en voz alta.

Igual que o ano pasado, unha sesión semanal dunha hora dedicárase á lectura na aula.

Realizaremos frecuentes visitas á biblioteca do centro, e seguiremos co proxecto da biblioteca de aula, que conta cun servizo de préstamo así como do carro de préstamo da biblioteca do centro. Ademais,

seguiremos participando en todos os proxectos de fomento da lectura que se poñan en marcha dentro ou fóra do centro.

Os obxectivos de que se pretende lograr son os seguintes:

- Espertar e aumentar o interese do alumnado pola lectura
- Mellorar a pronuncia, entoación, velocidade e o ritmo na lectura.
- Mellorar a comprensión lectora e ampliar o vocabulario desde todas as áreas do currículo.
- Formar lectores capaces de desenvolverse con éxito no ámbito escolar.
- Fomentar no alumnado, a través da lectura, unha actitude reflexiva e crítica ante as manifestacións do contorno.
- Recoñecer a estrutura dun determinado texto (presentación, nodo e desenlace) así como a súa idea principal.
- Identificar aos personaxes protagonistas e secundarios.
- Iniciar ao alumnado no uso do dicionario.
- Potenciar o uso da biblioteca do centro e usala para a busca de información e aprendizaxe e como fonte de pracer.

Prestaremos especial atención á elección dos textos cos que se vai traballar. Trataremos que os textos escollidos sexan motivadores e axeitados ao nivel dos lectores. Traballarase a identificación da estrutura dos diferentes textos, as ideas principais e secundarias, o sentido dos distintos parágrafos e as relacións que entre eles se establecen. Os criterios a ter en conta para escoller os textos son:

- Grao de maduración do proceso lector:
- Elección de temas atractivos e interesantes para os alumnos.
- Aumento da dificultade dos textos ao longo do curso.
- Textos variados en canto a contidos e de diferentes xéneros literarios.
- Elección do tipo de letra axeitada aos distintos niveis.
- Ilustracións atractivas e motivadoras.

EDUCACIÓN DIXITAL

As tecnoloxías da información e a comunicación han de constituír unha ferramenta cotiá nas actividades de ensino e aprendizaxe das diferentes áreas, así como un instrumento de traballo para explorar, analizar e intercambiar información.

O obxectivo que se pretende alcanzar ao finalizar a escolarización obrigatoria é a consecución por parte do alumnado de competencia dixital.

Esta competencia consiste en dispoñer de habilidades para buscar, obter, procesar e comunicar información, e para transformala en coñecemento. Incorpora diferentes habilidades, que van desde o acceso á información ata a súa transmisión en distintos soportes unha vez tratada, incluíndo a utilización das TIC como elemento esencial para informarse, aprender e comunicarse.

Os alumnos de 3º traballarán:

- Utilización do teclado.
- Acender e apagar o ordenador.
- Emprego das unidades de almacenamento.
- Identificar os elementos do escritorio.
- Utilización das iconas e dos accesos directos.
- Abrir programas.
- Abrir e pechar ventás.
- Apertura e creación de carpetas.
- Almacenamento de documentos en carpetas.
- Gardar arquivos.
- Xestionar a papeleira de reciclaxe.
- Navegar por Internet.
- Introducir unha dirección URL para acceder a unha páxina concreta.
- Consulta de enciclopedias virtuais.
- Emprego de buscadores.
- Emprego básico dos procesadores de textos (Libre Office)

10_ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES E COMPLEMENTARIAS.

Organizaremos, cando menos, unha saída por trimestre, aínda que están pendentes de confirmación xa que inda están a chegar ao centro propostas de distinta índole que serán escollidas en función do seu valor didáctico, temporalización, custe económico e horario compatible co transporte do centro.

Ademais destas saídas, o alumnado do curso participará naquelas actividades que se organicen a nivel de Centro tales como o Magosto, o Día da Paz, o Entroido, o Día do Libro ...

PROXECTO TRANSVERSAL “Viaxeiros polo mundo”

O presente curso escolar os mestres do CPI Padrenda-Crespos decidimos realizar un proxecto pedagóxico transversal común para todos os alumnos de educación infantil a primaria.

Este proxecto é unha resposta pedagóxica que permite a integración curricular, a participación de toda a comunidade educativa e do estudante no desenvolvemento das competencias que integran cada materia.

O obxectivo xeral deste proxecto é potenciar as capacidades individuais dos estudantes co fin de desenvolver as competencias cara unha aprendizaxe integradora que lles axude a comprender e facerse partícipes dunha mellor sociedade; facendo visibles as singularidades e riquezas dos diversos países

O proxecto partirá dos intereses do alumnado, por iso, cada grupo decidirá no comezo de curso o país co que traballará. O obxectivo final será a exposición trimestral das investigacións feitas por cada clase.

Debido á diferenza de idade dos alumnos (dende os 3 até os 11 anos) decidimos que a elección das actividades a traballar sexa libre, coa intención de que sexa un proxecto flexible que se adapte constantemente ós centros de interese do alumnado.

De maneira esquemática, os contidos a traballar e a temporalización será a seguinte:

1º TRIMESTRE		
ACTIVIDADES DE AULA	XEOGRAFÍA, BANDEIRA	EXPOSICIÓN DECEMBRO
	IDIOMA, MOEDA	
	RELIXIÓN	
	GASTRONOMÍA	
ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS	MAGOSTO	Cada grupo preparará xogos populares do seu país / Postres de outono
	FESTA DO NADAL	Panxoliñas e ritos típicos
2º TRIMESTRE		
ACTIVIDADES DE AULA	HISTORIA, PERSONAXES DESTACADOS	EXPOSICIÓN MARZO
	ARTE	
	MÚSICA E CINE	
	DEPORTES	
ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS	ENTROIDO	Disfraz e baile da zona xeográfica
	DÍA DA PAZ	Personaxes destacados de cada unha das zonas e a súa revelancia para a paz.
3º TRIMESTRE		
ACTIVIDADES DE AULA	FLORA	EXPOSICIÓN XUÑO
	FAUNA	
	ESPAZOS NATURAIS	
	MONUMENTOS	

ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS	DÍA DO LIBRO	Exposición nos taboleiros da biblioteca recomendando libros de autores de cada país.
	GYMKANA	Buscando pistas sobre os países eleixidos

11_AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.

Sinalaremos tamén neste epígrafe a **avaliación da propia programación**. Ao remate de cada unidade didáctica valorarase se a programación é acorde ao alumnado ao que vai dirixido. Este proceso será levado a cabo mediante a observación e revisión do traballo dos alumnos e alumnas ao longo de cada unidade. (Ver 4.6.)

Os contidos que non se chegaron a acadar ou nos que se fallou volveranse a retomar empregando outra metodoloxía diferente.

Ao final de cada trimestre e do curso tamén se fará unha avaliación da práctica docente, a cal nos serve entre outras cousas para adoptar medidas, ver en qué se fallou e cómo se poden remediar.

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos da unidade			
Descriptoros desempeños competenciais			
Realización das tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Portfolio de evidencias dos estándares de			

aprendizaxe			
Atención á diversidade			